

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

1 Cot

1 Cotmeh 1982

Sal 1, hejmar 4

1 Ekim 1982

Yıl 1, sayı 4

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tirkiyê

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Merkez Komitesi DUYURUSU

Temmuz 1982'de toplanan Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Merkez Komitesi gündemindeki konuları görüştü, yurt ve dünya sorunlarını değerlendirdi ve kamuoyuna aşağıdaki bildiriye yayınladı.

Dünyamızda gerginliğin ve topyekün savaş tehlikesinin arttığı bir dönemi yaşıyoruz. ABD'de Reagan yönetiminin işbaşına gelişinden buyana en azılı emperyalist güçler yumuşama politikasını baltalayarak dünyamızı yeni bir soğuk savaş ortamına hızla itiyorlar. ABD emperyalistleri insanlığı bir atom savaşıyla tehdit ediyor, Sovyetler Birliği'nin nükleer ve diğer stratejik silahların yapımını sınırlama, bu silahları azaltma ve giderek toptan yoketme önerilerine, barışı sağlam temeller üstüne kurma çabalarına sırt çeviriyor, dünyanın şurasında burasında savaş ocakları kışkırtıyorlar.

Bir süre önce patlak veren Falkland buharını sırasında İngiliz emperyalizmi, ABD'nin ve öteki emperyalist ülkelerin desteğini de alarak, dışlerini bir kez daha gösterdi. Arkasından İsrail, Lübnan ve Filistin halkına karşı yeni bir saldırıya girişti. ABD, çıkarlarının gerektirdiği herhangi bir anda Basra Körfezi yöresine "çevik kuvvetler" indirmeye hazırlanıyor ve bu işte Türkiye'yi kiralık bir üs olarak kullanıyor.

Reagan yönetiminin temsil ettiği en azılı emperyalist çevreler, izledikleri gerginlik politikasını, sosyalist ülkelerle ticari ve kültürel ilişkileri bozmaya ve bu arada, Sibirya'dan Batı Avrupa'ya doğal gaz taşıyacak olan boru hattını sabote etmeye kadar vardırıdılar. Emperyalist dünyada, özellikle ABD eliyle turmandırılan bu saldırgan politika, kapitalist sistemin son yıllarda içine düştüğü derin ekonomik krizin ürünüdür. Bu kriz, bizzat emperyalizmin sözcüleri tarafından, 1930'lardaki

büyük krize eş tutuluyor. Batılı kapitalist ülkeler ve uluslararası tekeller arasında kıyasıya bir pazar kavgası yer alıyor. Bu ülkelerde ulusal gelir artış hızında bir gerileme, hatta ABD'de olduğu gibi yer yer mutlak düşüş, para değerinde bitmek bilmeyen dalgalanmalar, enflasyon, yatırım düşüklüğü, iflaslar ortak bir dert halini almıştır. Batılı kapitalist ülkelerde işsizlerin sayısı son on yılda iki misli artarak 30 milyonun üstüne çıktı. Bu ülkelerde, savaş kışkırtıcılığı ve silahlanma yarışı yönündeki çabalar, tekellerin doymak bilmez kâr hırslarının yanı sıra, ekonomiyi askerileştirerek derin ekonomik krizi aşmak amacına yöneliktir.

Son 20 yılda Güneydoğu Asya'da, Ortadoğu'da, Afrika'da ve Orta Amerika'da yeni ve önemli mevziler yitiren emperyalizm sömürü alanının giderek daralmasının verdiği telaşla daha da saldırganlaşıyor. Reagan yönetiminin bir nükleer savaştan açık açık söz etmesi, bu gerici politikanın bir çılgınlık derecesine vardığını gösteriyor.

Buna karşılık, başını Sovyetler Birliği'nin çektiği barış mücadelesi günden güne güç kazanmaktadır. Son iki yılda, şimdiye dek görülmemiş çapta barış yanlısı kitle gösterileri Batılı kapitalist ülkeleri bir uçtan bir uca sardı, geniş halk yığınlarını, taze güçleri mücadelenin içine çekti. Kamuoyunun bu güçlü tepkisi şimdi kapitalist hükümetleri köşeye sıkıştıran bir etken olmuştur. İnsanlık bu çılgınca gidiş karşısında sessiz kalmamalıdır ve kalmıyacaktır. Tüm ülkelerin bilinçli emekçileri, tüm ilerici, sağduyulu insanlar savaşa kar-

şıdırlar. Kitleler, silahlanmaya harcanan dev fonların halkın hayat düzeyini yükseltmek, sosyal giderler ve genel olarak dünyamızda açlığın, işsizliğin giderilmesi yolunda harcanmasını istiyorlar.

Barış mücadelesi emperyalist silah ve savaş tüccarlarını günden güne daha çok kuşatarak onların maceracı politikasını geriletiriyor. Hiç kuşku yok, insanlık bu mücadeleyi kazanacaktır, kazanmak zorundadır.

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi geçtiğimiz dönemde de, başını Sovyetler Birliği'nin çektiği barış mücadelesini var gücüyle destekledi ve bundan böyle de desteklemeye devam edecektir.

Ortadoğu'da İsrail'in Filistin ve Lübnan halkına karşı giriştiği yeni saldırı, ABD'nin dünya ölçüsündeki saldırgan politikasının bir parçasıdır. İsrail, son iki aydan beri, Filistin ve Lübnan halkına karşı, Hitler faşizminin yaptıklarına denk, barbarca bir savaş yürütüyor. 6 bin kadar Filistinli savaşçı ile birlikte yarım milyon dolayında sivil halk Batı Beyrut'ta İsrail kuşatması altındadır ve siyonist saldırgan kenti havadan, karadan ve denizden sürekli olarak bombalamaktadır. Saldırgan, bu savaşı, Filistin direnme hareketini ezme hevesinin yanı sıra, siyonizmin tüm kinini, öfkesini kusuyor, Lübnan Müslüman halkını, genç-yaşlı, çocuk-kadın demeden yoketmeye çabılıyor. İsrail'in ABD'nin onayı ve tam desteği ile saldırdığı ve saldırıyı sürdürdüğü açıktır. Gerici Arap rejimleri ise ABD ve İsrail karşısında bir kez daha teslimiyet gösteriyor, Filistin Kurtuluş Örgütü ve Lübnan Ulusal

Güçlerinden duydukları korkuyla, olan biteni gizli bir sevinçle izliyorlar.

ABD ise dışına kadar silahlandığı ve bölge halklarına karşı bir eşkiya gücü haline getirdiği İsrail eliyle bölgedeki anti-emperyalist güçlere baş eğdirmeyi, bölgede kontrolünü arttırmayı, tüm Arap hükümetlerini Camp David ihanet andlaşmasına evet dedirtmeyi istemektedir.

Ancak ABD emperyalizminin planları ve İsrail savaş makinasının cinayetleri hedefine ulaşamayacaktır. Filistinliler yarın Batı Beyrut'tan ve Lübnan'dan çekilseler bile, bu, asla Filistin halkının mücadelesini durduramayacaktır. Özgürlüğü için ayağa kalkan ve yıllardır en çetin koşullarda kurtuluş mücadelesini sürdüren Filistin halkı zafere ergeç ulaşacaktır. Bu son saldırı da, daha şimdiden Siyonist politikayı ve onun baş destekçisi ABD emperyalizmini bir lanet çemberi ile çevirmiştir. ABD'nin emperyalizme taze kan verme ve dünya tarihinin gidiş doğrutusunu geriye çevirme çabaları boşuna bir çabadır.

Partimiz siyonist barbarlığa ve emperyalizmin saldırılarına karşı Filistin halkının ve onun temsilcisi FKÖ'nün yanındadır. TKSP-Merkez Komitesi Filistin'in ve Lübnan'ın yiğit halkını ve savaşçılarını en sıcak dayanışma duygularıyla selamlar.

İran-Irak savaşı iki yıla yakın süredir her iki halkın ekonominin yıkıma sürüklenerek ve sayısız can kaybına yol açarak şimdi de Irak topraklarında devam ediyor. Irak'taki şoven ve zorba Saddam Hüseyin rejimi ile Humeyni'nin Ortaçağa özgü dinci rejimi arasında devam eden ve her iki ülkenin kaynaklarını yiyip tüketen savaşın, her iki ülke halkının da yararına olmadığı açıktır.

Diğer yandan gerek Saddam Hüseyin, gerek Humeyni kitlelerin demokrasi istemlerine kan ve şiddetle, kitlesel idamlarla karşılık veriyorlar. Her iki rejim de otonomi isteyen Kürdistan halkımıza karşı kanlı bir savaş yürütüyor.

İran-Irak arasında savaşın son bulması ve kalıcı bir barışın kurulması, her iki ülkedeki sözkonusu şoven ve gerici rejimlerin yıkılmasına, emekçi yığınlaraya dayanan ilerici, demokratik hükümetlerin işbaşına gelmesine bağlıdır.

Kürdistan halkımız gerek İran'da, gerek Irak'ta haklı ulusal istekleri için yiğitçe savaşıyor. Bu savaş, halkımız bu haklı isteklerine kavuşuncaya, kendi kaderini özgürce tayin edinceye kadar devam edecektir. Biz, bu aşamada, bu parçalarda mücadele eden yurtsever güçlerin istemlerine de uygun olarak, gerek Irak'ta, gerek İran'da, halkımızın ulusal güçlerinin de katılacağı ve Kürdistan otonomisini garanti altına alan demokratik

hükümetlerin işbaşına gelmesini zorunlu görüyor, Kürdistan'ın bu iki parçasındaki yurtsever güçleri ve genel olarak bu ülkelerdeki devrimci, demokratik hareketi destekliyoruz.

Ulusal hareketin zafere ulaşması yurtsever güçler arasında sıkı bir dayanışmanın, birliğin oluşturulmasına bağlıdır. Yurtsever güçlerin bugünkü dağınıklığı ve onlar arasındaki sürtüşmeler kitlelerin güvenini zayıflatıyor, Kürdistan'ın düşman güçlerinden arındırılmasını geciktiriyor. Partimiz gerek İran, gerek Irak Kürdistanlarındaki tüm yurtsever güçlere, kendi aralarındaki derin sürtüşmeleri gidermeleri, sorunlarını görüşmeler yoluyla çözmeleri ve ortak bir cephede birleşmeleri için çağrıda bulunur.

TKSP Merkez Komitesi, son yıllarda Batılı emperyalist ve kapitalist ülkelere yeniden boy gösteren ve giderek tehlikeli bir hale gelen ırkçı eğilimlere, yabancı düşmanlığımıza dikkati çeker. Bu eğilimler, kapitalist dünyanın içine düştüğü derin krize, özellikle artan işsizliğe ve diğer sosyal sorunlara paralel olarak güçlenmektedir. ırkçı çevreler sorunların nedeni olarak yabancıları gösteriyorlar ve tekeller bu görüşü alttan alta desteklemeyi, böylece toplumsal muhalefeti yanlış kanallara yönlentmeyi çıkarlarına uygun buluyorlar.

Batı Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli işçilerin sayısı, çocukları ve eşleriyle birlikte 2 milyona ulaşılıyor. Bunların en az dörtte biri Türkiye Kürdistanı'ndandır. Türk burjuvazisi kendilerine iş bulamadığı bu insanları Avrupa burjuvazisine sattı, böylece hem bir ölçüde işsizlerin sayısını azalttı, hem de onların gönderdiği dövizlerle batan ekonomisine nefes aldurmaya çalışıyor. Son tahlilde işçi dövizleri ülkedeki bir avuç haramzadenin kesesini besliyor. Türk hükümeti bu işçilere yalnızca altın yumurtlayan tavuk gözüyle bakıyor ve onların sorunlarını çözmek için ciddi hiçbir çaba göstermiyor.

Avrupalı kapitalistler için ise yabancı işçiler, bir zamanlar Afrika'dan Amerika'ya taşınan zenci kölelerden daha farklı değildiler. Kapitalistler, gerek duydukları için onları Avrupa'ya getirttiler, şimdi işsizlik büyüyünce onları kovmak için elden geleni yapıyorlar. Yabancı düşmanlığı onların çıkarlarına tam da uygun düşüyor ve onların politikasının ürünüdür.

Yabancı düşmanlığı yalnız bu ülkelerdeki yabancıların iş ve can güvenliğini tehdit etmekle kalmıyor, aynı zamanda genel olarak demokratik hak ve özgürlükleri tehdit ediyor. Yabancı düşmanlığımıza karşı mücadele yabancı işçiler kadar, hatta bundan da çok bu ülkelerdeki işçi sınıfının ve diğer demokratik güçlerin sorunudur. Bu nedenle gerek yabancılar, on-

ların demokratik örgütleri, gerek bu ülkelerin, başta işçi sınıfı örgütleri olmak üzere tüm demokratik güçleri sıkı bir dayanışma içinde olmak, yabancı düşmanlığının gerçek nedenlerini birlikte teşhir etmek ve kitleleri bu olumsuz gelişmeye karşı ciddi biçimde uyarmak zorundadırlar. Yabancı düşmanlığına, ırkçılığa karşı mücadele kapitalizme karşı mücadeleden ayrılmaz bir parçasıdır.

Türkiye'de 2. yılını doldurmak üzere olan faşist rejim bu süre içinde iç ve dış tekellerin, en başta da ABD emperyalizminin istemlerini yerine getirmek için elinden geleni yaptı. Cunta, ABD'ye karşı, kendisinden önceki hükümetlerin yaptıklarını kat kat aşan bir uşaklık politikası izlemekte. ABD ile yeni gizli andlaşmalar imzalandı. ABD "Çevik kuvvetleri"nin üslenmesi ve gerektiğinde Ortadoğu ülkelerine ve sosyalist ülkelere karşı hareket geçebilmeleri için özellikle Kürdistan'ua hava alanları inşa edildi. ABD'nin Türkiye'ye yeni bir İsrail rolü verdiği ve Türkiye'nin de dolar ve silah yardımı karşılığında bu rolü benimsediği, komşu ülkelere karşı maceracı planlara angaje olduğu görülüyor.

Cunta iç ve dış tekellerin reçetelerini uygulayarak başta işçi sınıfı olmak üzere geniş halk yığınlarını daha derin bir açlığa itti. Cunta, "kemerleri sıkma" parolası altında emekçilerin satınalma gücünü daha da düşürmeye, enflasyonu önlemeye ve ihracatı arttırmaya yönelik bir politika ile dar boğazı aşmaya çalıştı. Ancak bu politika iflasla sonuçlanmış. Enflasyon bugün de % 40'ların üstünde seyrediyor. Yatırımlar büyük çapta azalmış, işsizlik rekor düzeye -6 milyonun üstünde ulaşmıştır. Birçok işyeri kapanmakla yüz yüze kalmıştır. Bankerlerin iflası ise yoksul halka karşı Amerikanvari bir soygun olayıdır. Devletin teşviki ve gözü önünde milyonlarca insan, yüksek faiz vaadlerine kanarak elindeki avucundakini kaptrmış, sonra da bankerlerin kimi kayıplara karışmış, kimi iflas etmiş, bu paralara büyük bankalar el koymuşlardır. Bankerler küçük mülk sahiplerinin ve emekçilerin büyük sermaye yararına mülksüzleşmesine ve daha da soyulmasına hizmet ettiler.

İç ve dış tekeller hesabına kitleleri açlığa iten bu politika ancak süngü gücüyle uygulanabilirdi ve Faşist Cunta da bunu yaptı. O ülkeyi boydanboya bir hapishaneye çevirdi, işkence ve zulüm çarkını amansızca çalıştırdı. Bunu yaparken de halk kitlelerini, "kardeş kavgasına son verme", "terörü önleme", "ülkeyi parçalamaktan kurtarma" gibi sahte sloganlarla aldatmaya çalıştı. Ancak bu demagoji kitlelerin gerçekleri görmesini ve günden

güne nefret dalgasının Faşist Cuntayı kuşatmasını önleyemedi. Kitlelerin tepkisi ve kini içten içe ve artan bir hızla kabarıyor.

Yurt dışında ise demokratik kamuoyunun tepkileri Türkiye'deki Faşist Cuntaya karşı giderek yükselmektedir. Bu durum, özellikle Batı Avrupa'da insan hak ve özgürlükleri konusunda bolca demagoji yapan emperyalist hükümetleri güç durumunda bırakıyor ve Türkiye'nin dış ilişkilerini, askeri ve ekonomik yardımları etkiliyor.

Bu nedenlerle gerek Faşist Cunta, gerek onun emperyalist efendileri işlerin uzun süre böyle devam edemeyeceğinin farkındalar. Onlar şimdi, sivil yönetime veya demokrasiye dönüş adı altında, sözde bir anayasa, parlamento vb. ile maskeleyenmiş yarı askeri bir diktatörlüğe geçişin hazırlığını yapıyorlar. "Yeni Anayasa Tasarı" adı altında şu anda Danışma Meclisinde tartışılan şey, kişinin ve kitlelerin hak ve özgürlüklerini güvence altına alan bir anayasa değil, tam tersine, tüm temel hak ve özgürlükleri kullanılmaz hale getiren bir yasaklar manzumesi, bir zorbalık yasasıdır. Bununla bugünkü faşist uygulama kurumlaştırılmaktadır. Bununla her türlü söz, düşünce, basın, toplantı-gösteri, parti ve dernek kurmak özgürlükleri hiçe indirilmektedir.

Halk kitleleri Faşist Cuntaya evet demedi, onun zorbalık yasasına da evet demeyecektir. Bu "Anayasa" süngü zoruyla halk oyuna sunulacak ve halkın onu kabul ettiği ilan edilecektir. Ancak kitleler asla bu anayasayı benimsemeyecek, onu tanımayacaktır. Devrimci ve demokratik hareket bu zorbalık yasasıyla getirilen tüm telgüleri parçalayıp dağıtmasını bilecektir. Cunta'nın toplumun yarınına ipotek koyma çabaları boşunadır.

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye ve Kürdistan halkını sandık başına gitmeyerek bu zorbalık yasasının oylamasını boykot etmeye çağırır.

12 Eylül öncesinde egemen sınıflar ülkeyi yönetmekte acez düşmüşlerdi ve emekçi sınıf ve tabakalar arasında ciddi bir kaynaşma, toplumsal değişiklik istekleri vardı. Ancak bu değişiklik isteklerini ve kaynaşmayı iktidara yöneltebilecek, kitlelere öncülük edebilecek sol ve demokratik güçler arasında da aşırı bir dağınkılık, derin sürtüşmeler, güvensizlik egemendi. Şol ve demokratik örgütler gereken sorumluluğu gösterip bu sürtüşmeleri aşamadılar ve koşulların birliği zorunlu kıldı. O dönemde kendi aralarında bir cephe, ya da güç ve eylem birliği oluşturamadılar. Tekelci burjuvazi ve onun arkasındaki emperyalist güçler bundan yararlandılar, orduyu devreye soktular, belli bir plana

uygun olarak devrimci ve demokratik güçleri ezip dağıttılar. Oysa düşman güçleri harekete geçmeden sol kendi arasında ciddi bir birlik oluşturabilseydi, bu, milyonlarca emekçinin ortak enerjisini, gücünü sokağa taşıyabilir ve gelişmeleri tam tersi bir yönde, ilerici doğrultuda kanalize edebilirdi.

Partimiz o dönemde durumu doğru biçimde değerlendirdi ve şu tespiti yaptı:

"Iran'da önemli mevziler kaybeden emperyalizm ve derin bir ekonomik bunalım içinde çarpınan Türkiye egemen sınıfları, bugün Türkiye'de tüm demokratik hak ve özgürlükleri hiçe indirecek, emekçileri, sosyalistleri, ilericiileri ve Kürt yurtseverlerini ezerek bir dikta ortamı için harekete geçmişlerdir. Bunu başardıkları zaman kurulacak rejim faşizmden başkası olmayacaktır. Diğer yandan sosyalist, demokrat ve yurtsever güçler bir dağınkılık içinde ve bu karamsar bir tablo yaratıyor.

"Ancak Türkiye'de bu karamsar tabloyu aydınlığa çevirebilecek koşullar da vardır. Türkiye egemen sınıflarının bunalımı geçici değildir ve giderek derinleşmektedir. Düzenin ekonomik, politik, yasal ve moral açıdan kokuşmuşluğu, çürümüşlüğü son derece belirgindir. Kitleler ağır bir yaşam pahalılığı içinde bunalmışlardır. Her yeni gün halkın yaşamında işsizliğe, açlığa ve binbir başka soruna yenilerini katıyor. Kitleler artık burjuva partilerinden sorunlarına çözüm beklemiyorlar, sömürüye ve zulme karşı çeşitli biçimde direniyor, zaman zaman sokağa dökülüyorlar. Şiddet olayları tüm kentleri sarmış, mahalleler, hatta kentler düşman hale gelmiş, can güvenliğinin olduğu bir yer kalmamıştır. Bugünkü hükümet ise, sözde terörle mücadele adına devlet terörünü emekçi halk ve ilerici güçler üzerinde yoğunlaştırmakta ve sonuç olarak terörü pompalamaktadır. Egemen sınıfların koruyucu güçlerinden polis örgütü sağ ve sol arasında bölünmüş durumdadır ve orduda politik ayrımlar uzun süreden beri gözlenmektedir. Erler, hatta yer yer assubaylar ve subaylar halka uygulanan baskılara tepki gösteriyorlar. Ülke bir iç savaş ortamına doğru hızla gidiyor.

"Kürdistan'da faşistlerin adım atamadığı birçok il var. Kürdistan köylüsü ağır sömürüden ve komando baskısından artık gına getirmiştir. Halkımızın yurtsever potansiyeli hızla büyüyor. Sıkıyönetim halkımızı sindiremedi, sindiremez. Koşullar hiç de Türkiye egemen sınıflarından yana değildir. Türkiye ölçüsünde devrimci, demokrat ve yurtsever güçlerin ciddi bir güçbirliği, güç dengesini hızla ilerici güçlerden yana çevirebilir. Sol partilerin, ilerici sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin, ilerici gençliğin eylem birliği bir anda sokaklara yüzbinleri taşıyabilir.

"Onlar faşizmi getirmek istiyorlar, biz bunu devrime dönüştürebiliriz. Yeterki güçbirliğini başaralım ve ortak eylem programını kararlılıkla hayata geçirelim."

Partimizin pratikteki çabaları da bu doğru tespite uygun biçimde oldu. Kürdistan'da Ulusal Demokratik Güçbirliği'nin (UDG) oluşması ve hayata geçmesi

için Partimiz büyük çaba harcadı. Ne yazık ki bu olumlu adım, diğer iki örgüt arasındaki sürtüşmelerin canlanması ve aşılamaması, güçbirliği konusundaki denesizlik ve bu birliğe karşı olan çeşitli dış güçlerin çaba ve etkileriyle kalıcı olmadı.

Partimiz Türkiye düzeyinde de anti-emperyalist, demokratik bir cephenin oluşması için çeşitli örgütlere somut çağrılar yaptı, onlarla görüştü ve demokratik kitle örgütleri platformunda birlik yönünde yoğun çaba harcadı.

12 Eylül öncesinde birlik çabalarının neden başarıya ulaşmadığını saptamakta hayli yarar vardır. Bunun doğru biçimde saptanması bugünkü çalışmalara da ışık tutacak ve güçlüklerin aşılmasını kolaylaştıracaktır.

12 Eylül öncesinde birlik yönündeki çabalar sağ ve sol nitelikte iki sektör eğilim tarafından sabote edildi. Her iki eğilimin ortak yanı dar grup çıkarlarının öne çıkarılması, bu çıkarlar adına birlik çabalarına sırt çevirilmesi veya bu çabaların engellenmesiydi. Bunlardan TKP'de somutlanan sağ eğilim, yükselen devrimci durumu kavramaktan uzaktı. TKP, cephe sözünü bile duymak istemeyen CHP kurmaylarına ve TÜRK-İŞ kodamanlarına yönelik Ulusal-Demokratik Cephe (UDC) çağrısına karşılık, sol güçler arasında birlik oluşturma diye bir görevi düşünmedi. Tersine, diğer sol partilere ve bu arada Partimize karşı inkârcı, yıpratıcı, dostça olmayan bir politika izledi. Dar grup çıkarları adına DİSK'i, TÖB-DER'i ve diğer demokratik kitle örgütlerini parçalayıcı bir yöntem izledi. Demokratik kitle örgütlerinin geniş platformunun oluşmasına ve eylem birliği yönünde adımlar atılmasına güçlükler çıkardı.

DEV-YOL'da somutlaşan ve diğer bazı sol sektör grupların paylaştığı sol sektör eğilim ise, devrim sorununda nesnel ve öznel koşulların birliği gereğini kavramadan, kendi güçlerini abartarak, iradeci (voluntarist) bir yaklaşımla hareket etti. DEV-YOL ve benzeri örgütler de ittifaklar sorunundaki yanlış tutumlarıyla geniş bir cephe gereğini duymadılar. Onların da yaptığı cephe çalışmalarına sırt çevirmek, ilerici örgütler arasındaki sürtüşmeleri derinleştirmek, sendikalarda, demokratik kitle örgütlerinde dar grupçuluk oldu.

12 Eylül ve sonrası bu iki sektör eğilimin daha açıklıkla anlaşılmasına elveren derslerle doludur. Ancak her iki eğilim de 12 Eylül sonrasında gereken dersleri almış görünmüyorlar. 12 Eylül sonrasında da teslimiyetçi tutumunu sürdüren TKP, Cunta'nın faşist niteliğini görmeyip faşist hareketi MHP'ye indirgeyerek, bundan da öte, faşist Cunta'da "faşist ve go-

siyteröre son verme" mısıyonunu göre- rek Cunta'yı şırın gösterme çabalarına katkıda bulundu, ona karşı birlikte ve güçlü bir muhalefetin oluşturulmasına engeller çıkardı. Cunta ile bu uzlaşma ve TKP'yi onun şerrinden koruma hesabı sonuçta yanlış çıktı. 12 Eylül TKP'nin politikasındaki tüm tutarsızlığı açık seçik gözler önüne serdi.

Kendi güçlerini abartan, devrim soru- nunu nesnel koşullardan soyutlayıp içi boş bir slogana dönüştüren DEV-YOL ve benzeri sol sektör örgütler de 12 Eylül ile gerçeğin sert ve acımasız yüzü ile karşılaştılar. Kitlelerden kopuk şiddeti tüm müca- dele yöntemlerinin önüne geçiren bu örgütler, Cunta'nın daha üstün şiddeti karşısında eli-kolu bağlı duruma düştüler ve dağıldılar. Ama bu sol sektörler de geç- mişten gereken dersleri çıkarmış değiller. Bugün de yurt dışında oluşturdukları kü- melenmeler ile "faşizme karşı silahlı mücadele temelinde direnme" ve benzeri sloganlarla aynı anlayışı sürdürüyorlar. Bugün de faşizme ve emperyalizme karşı geniş bir cephenin oluşturulması acil gö- revini kavramıyor, bu sorumluluğu duy- muyorlar.

12 Eylül deneyi, kitlelerin başkaldırısı ile bireysel terörizm arasındaki büyük farkı ve bireysel terörizmin iflasını bir kez daha gözler önüne serdi. 12 Eylül öncesi bireysel terör yalnızca terörden yarar bek- leyen egemen sınıfların, solu bireysel ter- rör içine çekerek faşist darbeye gerekçe- ler hazırlayanların işine yaradı. Kitleler- den kopuk grupların terörünü fetiş haline getirenler ve bundan devrim bekleyenler birkez daha hüsrana uğradılar. Terörizm dünyanın hiçbir yerinde devrim yapma- mıştır ve bizim ülkemizde de yapamaz. PKK olayı bunun bir başka çarpıcı örneği oldu. 12 Eylül öncesinde Kürdistan'da bi- reysel terörizmin en geniş örneklerini ve- ren, cunta plancılarına bol propaganda malzemesi sağlayan bu örgüt, Cunta'nın saldırıları karşısında kumdan bir kule gibi dağıldı.

Bireysel terörizm, hataları ve çıkmazı ile sonuçta ancak kitlelerde yılmılık ve güvensizlik yaratabilir, düşmana kolay za- ferler sunabilir ve bu kez de onu yapmış- tır.

Partimiz geçmiş dönemde bireysel te- rörizme karşı kararlıca mücadele verdi ve onu teşhir etti, kadrolarını yanlış yön- temlerden korudu. Bugün de mücadele bitmiş değil. Kadroların yaşanan dönem- den dersler çıkarmaları gerekir ve bugün yanlışları tanımak her zamankinden daha kolaydır. Kitleler ise en iyi deneylerden öğreneceklerdir.

Kadroları ve kitleleri geçmiş dönemin yanlışları -maocuların yarattığı tahribat,

teslimiyetçilik, sol maceracılık ve bireysel terörizm- hakkında uyararak, onları doğ- ru devrimci politikaya kazanmak bugün her zamankinden daha kolaydır ve bu bi- zim görevimizdir.

Partimiz politik çalışmaya birinci dere- cede önem verdi ve Merkez Komitemiz bunu bir kez daha vurgular. Kitleler poli- tikamızın doğruluğuna kazanılmadan ve onlar içinde iyi biçimde örgütlenmeden devrim olanaksızdır. Devrimci parti ol- mak, devrim sözünü bol bol kullanmakla, hayali devrim çağrılarını yapmakla değil, sabırla ve inatla kitleleri devrime hazırla- makla, kitlelerle kaynaşmakla, onların önünde, ama aynı zamanda onlarla içiçe, onlarla birlikte yürümekle mümkündür.

Yaşadığımız dönem biryandan yılm- lığa, diğer yandan maceracılığa elverişli bir ortam oluşturuyor. Kadroların bu du- rumu iyi biçimde kavraması ve bu döne- min bozguncu eğilimlerine kararlıca karşı koymaları gerekiyor.

Faşist Cunta'nın saldırılarıyla Türkiye ve Kürdistan ilerici güçleri önemli yaralar aldılar. Kabaran kitle mücadelesi bastırıldı, demokratik örgütler kapatıldı. Çalışma koşulları tümüyle değişmiştir. Bu koşullar kitleler arasında korku, yılmılık ve devrime karşı inançsızlık eğilimleri yara- tabilir veya bu türden eğilimleri güçlendi- rebilir. Yılmılık ve kuşku eğilimleri biz- zat çeşitli örgütlerin içinde boy verebilir ve bu şimdiden birçoğunda görülmekte, örgütleri çeşitli sorunlarla, krizlerle karşı karşıya bırakmaktadır. Bu doğal ve bir bakıma kaçınılmaz bir şeydir. Yaşadığı- mız dönem her örgütün politikasını, yapı- sını sınavdan geçiriyor, geçen dönemin tozunu-dumanını dağıtarak yanlışları, sapmaları gizlenemeyecek biçimde ortaya seriyor. Bugün birçok örgütün vardığı düş kırıklığı, dün izlenen politikanın ve buna dayanan hesapların yanlışlığının sonucudur. Bu dönemden gereken dersleri çıkara- ramayan, politikasındaki temel yanlışları düzeltemeyen örgütler dağılmaktan kurtu- lamazlar. Bu düş kırıklıkları kadroları sağ- dan sola ve soldan sağa savuracaktır ve bu durum daha şimdiden görülüyor. Yılmıla- şıp mücadeleden el-etek çekenler gibi, sabrı taşıp macera ve terör yoluna sapan yenileri de olacaktır.

Bu yanlış ve bozguncu eğilimlere karşı Partimizin tavrı elbette şudur: Ne yılm- lık, ne de macera.

Partimiz kurulduğu günden bu yana iş- çi sınıfının dünya görüşünü ve mücadele yöntemlerini kendisine bayrak yapmış, bu yolda sağdan ve soldan gelen seslere karşı kararlıca yürümüş, kadrolarını sağ ve sol sapmalardan korumuştur. Partimiz ne kadrolarını ne de kitleleri boş hayal-

lerle, fantazilerle oyalamadı. Bu nedenle- dir ki varılan nokta bizi şaşırtmamıştır ve Partimiz için bir düş kırıklığı söz konusu değildir.

Partimiz Kürdistan'da işçi sınıfının ba- ğımsız örgütünü oluşturma ve Kürdistan devriminde öncü bir rol oynama göreviy- le bundan 8 yıl önce kurulmuştu ve şimdi bu onurlu mücadeleye devam ediyor.

Partimiz, gerici-faşist saldırıyı püskürt- mek, ulusal zulme son vermek ve kitlelere demokratik halk iktidarı yolunu açmak için Kürdistan'da ve Türkiye'de ulusal ve ilerici güçlerin ortak cephesini oluşturma için kararlıca çaba gösterdi ve bugün de bu çabalara devam ediyor.

Partimiz bugün faşizm koşullarında ça- lışmalarını dönemin özelliklerine uyarla- mıştır. Düşman bizi yıldırnamamış, çalış- malarımızı durduramamış ve durdurami- yacaktır. Partimizin Kürdistan devri için umut olma niteliği ve genel olarak Türkiye devrimi için taşıdığı önem gün- den güne daha belirgin hale gelmektedir.

Açıktır ki bu dönem devrimci ve de- mokratik güçler bakımından bir geri çe- kilme dönemidir. Geri çekilmeyi düzenli şekilde başarmak, safları yeni koşullara uygun biçimde yeniden düzenlemek, ça- lışma yöntemlerini yeni dönemin gerek- lerine uygun şekilde geliştirmek gerekir.

Diğer yandan, ilerici güçlerin yenilgisi geçicidir. Düşman durmadan kendi kuyu- sunu kazıyor, halkın saflarında bugünkü zorba ve köhne düzene son verecek mil- yonların kinini, öfkesini kabartıyor. Mil- yonların bugünden biriken öfkesinin kar- şı durulmaz bir sele dönüşeceği günler de gelecektir.

Devrime giden yolu kısaltmak, devri- ci morali canlı tutmaya ve bugünün görev- lerini iyi kavramaya bağlıdır. Bu dönemde de kitleler içinde politik çalışma hayati derecede önem taşıyor. Yarı için taze ve daha üstün güçler derleyeceğimiz yer kit- lelerdir.

Hertürlü yılmılıkla, korku ve kuşku ile mücadele etmek bu dönemde üstümüze düşen önemli bir görevdir. Kitlelere düş- manın üstün durumunun geçici olduğunu anlatmalıyız ve gerçek de böyledir. Kitle- lere birleşen halkın gücünün düşmankin- den kat kat üstün olduğunu anlatmalıyız ve gerçek de böyledir.

Kitlelerin kurtuluşu için, açlığın, işsiz- liğin ve zulmün toplum yaşamından sökü- lüp atılması için faşizmi ve sömürgeciligi yenmekten, emperyalizmi koymaktan ve iktidarın kent ve köy emekçilerinin eline geçmesinden başka yol yoktur. Hiç kuş- ku yok, Türkiye ve Kürdistan halkları bu- nu başaracaklardır.

Kitlelere moral kazandırmak, onları mücadeleye çekmek, aynı zamanda onlara

yaşanan dönemle ilgili doğru bir bilinç vermekle mümkündür. Kitleler en çok kendi deneylerinden öğrenirler. Yaşadığımız dönem ise bu türden pek çok derslerle doludur.

Bu dönem, herşeyden önce, kitlelere gerçek düşmanı, onları açlığa ve işsizliğe mahkûm edeni, onlara zulmeden tanıtmıyor.

Bu dönem ayrıca, doğru devrimci politika ile yanlışları ve sapmaları da birbirinden ayırıyor. Kitlelere, devrimcilik adına yapılan pek çok yanlışla, başıbozuklukla kendi politikamız arasındaki farkı açık-seçik anlatmalıyız. Maocu, anarşizan ve oportünist örgütlerin kitlelerde yarattığı umutsuzluğu, devrimci mücadeleye karşı güvensizliği ancak böyle giderebiliriz. Pek çok deneyimsiz genci ve emekçiyi düştükleri çıkmazdan, moral çöküntüsünden, yılgınlıktan ve maceracı eğilimlerden ancak böyle kurtarabiliriz. Yanlış ve sektör politik akımların mahkûm edilmesi, hareketin sağlıklı bir kanala yönelmesi ancak bu yöndeki kararlı, sabırlı mücadele ile mümkün olacaktır.

Türkiye'deki gerici sınıflar ve onların emperyalist efendileri Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki devrimci gelişmeyi geçici bir süre için duraklatmışlar, ama ülkenin dev sorunlarına çözüm getirememişlerdir. Emperyalizm ve onun yerli işbirlikçileri ile geniş halk yığınları arasındaki çelişki günden güne derinleşiyor, bir avuç mutlu azınlığın lüksü ve saltanatı artar-

ken emekçi halk yığınlarının yoksulluğu, acıları ve kını büyüyor. Kürdistan'da ise halkımızın sömürgeci zulme ve sömürüye karşı nefreti son iki yılda kat kat artmıştır. Bugünkü geçici durgunluğa karşı Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda yakın geleceğin büyük başkaldırısı mayalanıyor. Önümüzdeki yıllar zorlu bir devrime gebe dir. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı yakın gelecekte Ortadoğu'nun devrim ocağı haline gelebilir, emperyalizme ve gericiliğe dünyamızın bu stratejik bölgesinde önemli bir darbe indirilebilir. Türkiye ve Kürdistan devrimci ve demokratik güçlerine düşen büyük sorumluluk gelişmeleri bugünden doğru hesaplayarak gelecek yılların zorlu mücadelesine iyi biçimde hazırlanmaktadır.

TKSP Merkez Komitesi, halklarımızın mücadelesinin nihayi zaferine duyduğu derin inançla, tüm yoldaşlarımızı, Partimizin politik hedefleri doğrultusunda örgütsel çalışmayı yükseltmeye çağırır. Geleceğin zaferinin gerçek kahramanları, bugünden, küçük ya da büyük demeden Parti görevlerini inanç ve özveri ile yerine getiren militanlar olacaktır. Yarının yüksek binası bugünden sabırla konulacak tek tek tuğlalardan oluşacaktır.

TKSP Merkez Komitesi, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan tüm devrimci ve demokratik örgütleri, tüm yurtsever ve ilerici insanları Kürdistan'da ulusal-demokratik bir cephenin, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı genelinde ise anti-emperyalist,

demokratik bir cephenin gerçekleşmesi için kendilerine düşen görev ve sorumluluğu üstlenmeye çağırır.

Bugün Türkiye Kürdistanı'ndan beş yurtsever örgüt arasında güçbirliği çalışmaları devam ediyor. Tüm örgütler, kadrolar ve tek tek ilerici, yurtsever insanlar bu çabaların hedefe ulaşması, yaratılacak birliğin kalıcı olması, pekişmesi ve hayata geçmesi için destek olmalıydılar.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı genelinde bir anti-emperyalist, demokratik cephenin oluşması için bizce ön adım, ilerici-demokratik güçlerin temsilcilerinden oluşan bir toplantıyı başlatmaktır.

Ortak düşman karşısında dağılmak, kurtulmak, kadrolara ve kitlelere moral vermek, düşman güçlerini yenilgiye uğratarak halklarımıza kurtuluş yolunu açmak bu birliği gerçekleştirmeye bağlıdır. Hertürlü sektör, dargrupçu eğilimi aşarak devrimci ve demokratik güçlerin birliğini sağlamalıyız. Kitleler bizden bunu bekliyor.

Kürdistan ve Türkiye demokratik güçlerinin birliği yolunda ileri!

Kahrolsun emperyalizm, faşizm, sömürgecilik ve feodal gerici!

Yaşasın özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelemiz!

Yaşasın Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi!

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi
Merkez Komitesi

Faşizm Mezar Taşlarına da Saldırıyor

Özgürlüğün, düşüncenin, sevginin, dostluk ve kardeşliğin düşmanı olan faşizm, devrim şehitlerimizin de düşmanı olduğunu açık bir şekilde gösterdi. Ve böylelikle emekçi halk kitlelerimizin kendisine karşı olan kinini ve mücadele azmini daha da bile di.

Genel olarak ulusal-demokratik hareketin en gelişkin olduğu yerlerden biri olan Lice'de, sömürgeci faşist cunta, bugüne kadar her türlü baskı ve zulmü uyguladı. Yoksul köylülerimizi köy meydanlarında dayaktan geçiren işgalci militarist güçler, ilçe merkezinde ise yüzlerce yurtsever devrimci kişiyi yakalayıp Diyarbakır'a götürdüler ve ağır işkenceden geçirdiler.

Zaten Lice'de aranmayan, ya da tutuklanmayan yurtsever genç yoktur. Her aileden en az bir kişi tutuklanmış, mahkûm olmuş veya aranmaktadır. Bu durum da emekçi yurtsever Lice halkının faşist cuntaya olan kininin daha da büyümesine neden oluyor.

Özellikle Lice'de bulunan iki devrim şehidinin mezar taşlarının alınıp götürül-

mesi üzerine, halkın nefreti daha da kabardı ve hoşnutsuzluğu fazlaladı.

Lice Mezarlığına giren herkes hemen çimento ile yapılmış iki mezarı görür. Bunlardan birisi önceleri Maocu çıkmaz sokağa giren, fakat sonradan gerçekleri görüp onlardan ayrılmaya karar veren, ama PDA'cı burjuva uşakları tarafından katledilen Gani Bozarlan'a aittir. Oldukça güzel bir şekilde yapılan mezar taşlarından bir tanesinde büyük Kürt ozanı Cigerxwin'e ait şiirden bir bölüm yer alıyordu. Diğer taşta ise Gani Bozarlan'ın kendisi tarafından Lice depremi üzerine yazılan şiiri bulunmaktaydı.

Diğer mezar ise İzmir'e Üniversite imtihanına giden ve fakat orada faşist militarist güçler tarafından şehit edilen Sosyalist Hareketimizin yiğit bir neferi olan Ali İhsan Tan yoldaşımızdı.

Ali İhsan Tan yoldaşımızın mezar taşlarının birinde, Kürdistan'ın bağrından çıkıp kök salan ve ülkemizin dört bir yanında gelişip serpilen Kürdistan işçi ve köylülerinin savaş müfrezesi ve öncü politik gücü olan TKSP'nin Genel Sekreteri Kemal BURKAY yoldaşın "Her ölüm bir ya-

şamdır, Her damla kan yarınlara bir armağandır, Çünkü geceyle beslenir şafak, zulüm bileyle kavgamız, halkım onları yaşatacak" isimli şiiri yazılıydı ve bu mısraların hemen altında ise Genel Sekreter Yoldaşın ismi vardı. Mezar taşının diğerinde ise özgürlük savaşçıları tarafından yazılan "Ali İhsan Tan yoldaşımız İzmir'de sömürgeci militarist güçler tarafından şehit edildi. Halkımız anısını yaşatacak" şeklinde bir yazı bulunuyordu.

İşte faşist-sömürgeci güçler bu iki devrim şehidinin mezarlarını yıkıp, taşlarını götürdüler. Sonra da bu iki mezarı yaptıkları bahanesiyle iki devrimci öğretmeni gözaltına alarak Diyarbakır işkencehanesine götürdüler ve ağır işkenceden geçirdiler.

Özünde tüm halkın, insanlığın ve iyi olan her şeyin düşmanı faşizmin bu alçakça davranışının nedeni, onun geçmişten beri içinde var olan korkudan ileri geliyor. Bilindiği gibi Ali İhsan TAN yoldaşımız İzmir'de şehit düştükten sonra cenazesi Sosyalist Hareketimiz tarafından getirilmiş ve Lice'de binlerce kişinin ka-

Devamı Son Sayfada

YENİ AŞAMADA

İki ayı aşkın yiğitçe bir direnişten sonra Filistin gerillaları Batı Beyrut'u terkettiler. Bu süre içinde kent İsrail birlikleri tarafından havadan, karadan ve denizden aralıksız ve yoğun biçimde bombalandı, yakılıp yıkıldı. Ezici çoğunluğu çocuklar ve kadınlar olmak üzere onbinlerce insan yaşamını yitirdi veya sakat kaldı. Filistin birliklerinin çekilmesinden ve İsrail saldırganlarının Batı Beyrut'a girmesinin hemen ardından falanjistler, Filistinliler başta olmak üzere kentlinin müslüman halkına karşı bir katliama giriştiler. Şimdi, bir yandan, "barış güçleri" adı altında ABD, Fransız ve İtalyan emperyalistlerine ait birlikler kentte İsrail ordusunun yerini almaya çalışırken, diğer yandan İsrail, Lübnan'ı bir tüm olarak Filistin Kurtuluş güçleri ve diğer yurtsever güçlerden temizlemek, Suriye birliklerini Lübnan dışına itmek için askeri harekate devam ediyor. İsrail'in Suriye ile daha geniş çaplı bir çatışmayı istediği açıkça görülüyor. Bundan amaç, Lübnan'da böylesine askeri bir üstünlük sağlanmışken ve Lübnan ABD'nin etki alanına çekilmişken Suriye'yi de zorlamak, Camp David ihanet anlaşmasına karşı duran, Filistin halkının mücadelesine önemli bir destek sağlayan ve anti-emperyalist bir politika izleyen bugünkü Suriye yönetimini ABD yanlısı gerici bir hükümetle değiştirmek veya onu politikasını değiştirmeye zorlamaktır.

Lübnan'daki gelişmeler şimdi Türkiye ilerici güçleri arasında ve sol basında da yoğun biçimde tartışılıyor. Bu saldırı sonucunda İsrail'in Filistin Kurtuluş güçlerine, Lübnan yurtsever güçlerine ve Suriye'ye karşı önemli bir askeri üstünlük sağladığı ve bölgede ABD emperyalizminin etkisinin arttığı açıktır. Varılan sonuçlar, gerek askeri, gerek politik açıdan objektif biçimde değerlendirilmelidir.

İsrail'in bu saldırıda da kısa sürede böylesine bir askeri üstünlük sağlanmasına neler yol açmıştır? İsrail'in, ABD emperyalizminin büyük askeri ve mali desteği ile, onun geliştirdiği en ileri teknoloji ile savaştığı

açıktır. Diğer yandan İsrail'in kendisi de çoktan beri bir savaş makinası haline gelmiş, ileri derecede militarize olmuştur. Şimdi pek çok yeni ve etkin silahı bizzat İsrail'in kendisi yapmaktadır. İsrail, tek merkezden komuta edilen 300.000 kişilik düzenli bir ordu ile savaşı yürüttü.

İsrail saldırısına karşı ilk elde direnen Filistin Kurtuluş güçleri ve Lübnan yurtsever güçleri ise hem böylesine bir düzenli ordudan ve üstün silah ve teknolojiye (özellikle uçak ve gemilerden) hem de ortak bir emir ve komuta merkezinden yoksundular. Bu nedenle gereği gibi düzenli bir direniş ve geri çekilmeyi başaramadılar.

İsrail ordusu karşısında düzenli bir orduya ve Sovyetler Birliği tarafından sağlanmış üstün silahlara ve teknolojiye sahip olan güç Suriye birlikleri idi. Ancak Suriye birlikleri, İsrail 40-50 kilometre ilerleyip Beyrut'a yaklaştıktan sonra çatışmaya girdiler.

Kuşkusuz savaşta, özellikle de ulusal kurtuluş savaşlarında silah ve teknoloji üstünlüğü ve düzenli ordu herşey demek değildir. Cezayir ve Vietnam halklarının güçlü emperyalist ordular karşısındaki zaferleri bunun tipik örnekleridir. Ancak, gerek Filistin halkının kurtuluş mücadelesinin genel tarihi, gerekse özel olarak son Lübnan savaşı bakımından nesnel koşulları göz önüne almak gerekir. Filistin halkı, siyonist işgal karşısında önemli derecede göçmen bir halk durumuna düşmüş ve silahlı mücadeleyi genel olarak yurt dışında örgütlemek ve yürütmek durumunda kalmıştır. Son derece iyi örgütlü ve güçlü düşman karşısında Filistin'in işgal edilmiş topraklarında bir silahlı direnişi örgütlemek ve ayakta tutmak mümkün olamamıştır. Birçok Arap ülkesinde dağınık biçimde üslenen Filistin silahlı direnme hareketinin ise pek çok güçlüklerle karşı karşıya olduğu açıktır. Kimi zaman, örneğin Ürdün'de olduğu gibi, bu devletler Filistin direnme güçlerini kendi elleriyle ezmiş ve dağıtmışlardır.

Filistin kurtuluş güçleri, koşullar gereği, gerilla savaşı

yöntemlerini esas almaktadırlar. Bu savaş biçimi ise büyük halk desteğini gerektirir. Oysa göçmen durumda, başka ülkelerde üslenen bu güçler için kendi topraklarında ve kendi halkı içinde savaşmanın avantajları yoktur. 67 Savaşından sonra Amman, Şam ve Beyrut çevresinde yeni Filistinli yoksul mahalleleri oluştu. Filistinliler bu komşu Arap ülkelerinde gerilla kampları da açtılar. Ürdün'de, "Kanlı 9 Eylül" olayından sonra, buradan dağılan Filistinlilerin büyük bölümü Lübnan'a geçti. Kendi içinde zaten etnik bölünmeler ve çatışmalar nedeniyle güçlü bir merkezi devletten ve ordudan yoksun olan Lübnan'da Filistin Kurtuluş Güçleri giderek etkinlik kazandılar. Ancak Güney Lübnan'ın bir bölümü İsrail tarafından desteklenen gerici Haddad güçlerinin denetiminde idi. Yine Doğu Beyrut dahil ülkenin birçok bölgesi, Filistinlilere karşı olan tutucu Hıristiyan güçlerin, özellikle de faşist nitelikli Falanjistlerin denetiminde idi. Bunlarla Lübnan ilerici güçleri ve Filistinliler arasındaki çatışmalar zaman zaman iç savaş boyutlarına ulaştı ve bilindiği gibi Beyrut'ta Hıristiyan ve Müslüman bölgeleri arasına "Yeşil Hat"lar çekildi. Lübnan yurtsever güçleri ise, büyük bölümü bir ulusal cephele bir araya gelmiş olmasına rağmen ciddi bir birlikten, güçleri merkezileştirmiş olmaktan ve denetledikleri bölgelerde can ve mal güvenliğini sağlayacak bir düzenleme kurmuş olmaktan uzaktılar. Bu güçler arasında çatışmalar eksik olmadı ve Beyrut, silah ve bomba seslerinin halkın günlük yaşamından bir parça haline geldiği, birbiriyle çekişen pek çok örgüt ve otoritenin bölüştüğü bir kent oldu. İsrail ise, Filistin gerilla örgütlerinin eylemlerini gerekçe göstererek aklı estikçe Lübnan topraklarına giriyor veya Beyrut'u havadan bombalyordu. Ekonomisi başlıca ticarete ve turizme dayanan Lübnan'da burjuvazi ve hatta bu anarşik ortamda düzenleri sarsılmış diğer tabakalar ve emekçi halk için bu pek istenir bir durum değildi. İşte İsrail saldırısı böyle bir ortamda yapıldı. Dağınık durumdaki

Lübnan yurtsever güçleri saldırı karşısında kararlı ve güçlü bir direniş gösteremedikleri gibi Filistinlilerin direnişi de yer yer kendilerine düşman güçlerle çevrili bu topraklarda büyük başarı şansına sahip değildi.

Suriye birlikleri yer yer savaşa girdiler ve önemli sayılabilecek kayıplar da verdiler. İsrail'in bu savaştaki kayıpları da az olmadı. Diğer yandan, Suriye'nin, İsrail saldırısını püskürtmek için daha büyük güçleri zamanında cepheye sürmediği, İsrail saldırısı karşısında kendisini diğer Arap devletleri tarafından yalnız bırakılmış hissettiği, İsrail'e tek başına girişeceği büyük çaplı bir savaşta uğrayabileceği kayıpları düşünerek ihtiyatlı hareket ettiği söylenebilir. Bazıları Suriye birliklerinin İsrail saldırısı karşısında mevzilerini koruyamayacağını ve verdikleri kayıpları İsrail'in silah ve teknolojiye üstünlüğüne bağlıyorlar. Oysa en ileri Sam füzeleri, Mig-25 uçakları ve T-72 tanklarıyla donatılmış olan Suriye birlikleri silah ve teknoloji alanında daha geri bir durumda değildiler. Ama savaş aynı zamanda bir moral sorunudur. Suriye yakın dönemde önemli iç çalkantılar geçirdi, gerici "Müslüman Kardeşler" hareketiyle boğuştu. Yine Suriye'de, giderek palazlanan ticaret burjuvazisinden kaynaklanan ABD yanlısı bir eğilim iç ve dış politik sorunları etkilemektedir. Kendi yaşamını bir hayli düzelter ve rahat koşullara alışan asker ve sivil bürokrasinin de emperyalist ve siyonist saldırıya karşı tutumu ve Filistin sorununa yaklaşımı bir hayli farklıdır. Bu nedenle geniş halk yığınlarını emperyalist ve siyonist saldırı karşısında gereği gibi hazırlamak, asker ve sivil güçleri seferber etmek ve saldırıya karşı birlikte ve güçlü bir moralle çıkmak mümkün olmamaktadır.

Bazıları, Lübnan'daki son gelişmelerle ve Filistin halkına ve Beyrut'un müslüman halkına karşı girişilen barbarlıkla ilgili olarak dünyadaki ilerici güçleri, sosyal ülkeleri, en başta da Sovyetler Birliği'ni suçlamaktadırlar. Bunlara göre Sovyetler Birliği ve diğer ilerici güçler, emperyalizmin ve siyonizmin saldırı karşısında

FİLİSTİN SORUNU

kendilerine düşeni yapmamışlardır. Bunlara göre Sovyetlerin bölgedeki politikası iflas etmiştir.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler yıllardır Filistin halkına maddi, moral ve politik alanda en geniş desteği sağlıyorlar ve Filistin halkının gerçek sözcüleri de bu gerçeği belirtiyorlar. Sovyetler Birliği Siyonizmin saldırısına karşı, kendisi ile dostça ilişkiler sürdüren Suriye'nin savunmasını güçlendirmek için hertürlü faaliyetler yapmaktadır. Son saldırı ile ilgili olarak da başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkeler, İsrail saldırıdan alkoymak için, İsrail birliklerinin Lübnan'dan çekilmesi için politik alanda yoğun çaba göstermişler ve İsrail saldırısını perde arkasında yöneten ABD yönetimini zorlamışlardır. Bu gelişmeler nedeniyle Sovyetleri suçlayan "sol" çevreler acaba daha ne yapılmasını bekliyorlardı? Kızıl Ordunun Lübnan'a çıkarma yapmasını mı? Sovyetlerin bir dünya savaşını göze almasını mı? Sovyetler Birliği, devrimci Afgan hükümetinin isteği üzerine, gerici ve emperyalist müdahalelere karşı bu ülkenin yardımına koştuğunda, onu yayılmacı olmakla suçlayıp kıyameti koparanların şimşikle konuşmaları doğrusu çok ilginçtir. Şurası açıktır ki küçük burjuva solları, hangi biçimde olursa olsun, daima Sovyet politikasını eleştirme yolunu seçmektedirler; bu, onların üstlerinden atamadıkları bir hastalıktır, bir sınıf eğilimidir.

Kaldığı Kızıl Ordu da bir halkın yardımına koşabilir. Nitekim Afganistan'da Sovyet, Angola'da Küba birlikleri bunu yaptılar. Ancak bunun için, bu yardımı isteyen uluslararası politika açısından meşru bir güç de gereklidir. Dünyamız koşullarında kimse, dünyayı ateşe atacak büyük çatışmaları hesaba katmadan canının istediği gibi davranamaz, maceraya giremez. Lübnan cumhurbaşkanı veya hükümeti Sovyetlerden böyle bir yardım istememiştir. Ülkenin müslüman başbakanı bile sözkonusu saldırıya karşı ABD'den merhamet beklemek ve ona sığınmaktadır.

İsrail siyonistleri ve onların

arkasındaki ABD, askeri alanda kazandıkları başarıya karşılık politik alanda dünya ölçüsünde tam bir tecrite uğradılar. Dünyaya kamuoyu Filistin halkından yana güçlenirken, İsrail'in saldırgan ve barbar tutumu çok daha geniş çevrelerin sesini bu gerici politikaya karşı yükseltmelerine neden oldu. Bir zamanlar Yahudi halkına karşı yapılan baskılar ve özellikle nazilerin cinayetleri nedeniyle Yahudilere karşı varolan sempati yerini siyonist barbarlığa karşı nefrete bırakıyor. Bu yayılmacı ve savaştı politikaya bizaf dünyanın çeşitli yerlerindeki Yahudiler ve İsrail halkı arasında tepkilere yol açıyor. Bir zamanlar, İsrail'in ortadan kaldırılması, İsraililerin denize dökülmesi tehditlerine karşı hükümetlerinin çevresinde kenetlenen ve İsrail'i koruma duyguları ağır basan bu halk, şimdi, kendi yöneticilerinin yayılmacı politikasını, savaşı ve işlenen cinayetleri protesto ediyor. İsrail'de siyonist politikaya karşı ve barışçı kitle hareketi gündüne güç kazanıyor. Son olarak Telaviv'de yapılan gösteriye 300.000 kişinin katılmış olması İsrail'de demokratik güçlerin önemini gösteriyor. İsrail'in kendi içindeki bu gelişme, siyonist politikanın yenilgiye uğratılması ve gelecekte Filistin sorununun adil bir çözümü için de olumlu bir etken olacaktır.

ABD emperyalizminin İsrail eliyle giriştiği bu son saldırı, Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketini ve Lübnan ulusal güçlerini sindirmekten de öte, Ortadoğu'da güç dengesini kendinden yana çevirme ve bölgedeki anti-emperyalist güçlere baş eğdirme amacını taşıyor. Bu savaşa Filistin direnme hareketi önemli bir darbe yedi ve Lübnan ABD'nin etki alanına çekildi. Ancak bazılarının sandığı gibi bununla Filistin direnme hareketi ölmeyecektir. Uğradığı geçici yenilgiler ve çektiği acılar bu halkın mücadele ruhunu daha da bileyecektir. Filistin sorunu bugün her zamankinden daha güçlü olarak gündemdedir. Siyonist politika saldırganlıkla, zorbalıkla Filistin devrimini engelliyemez; o bu yayılmacı tutumla, döküldüğü kanla kendi kuyusunu kazmaktadır. Lübnan ise siyonistler ve ABD

emperyalistleri için dikensiz gül bahçesi olmayacaktır. Bu ülkenin sorunları, çelişkileri de ancak emperyalist ve siyonist müdahaleden uzak demokratik yollarla çözümlenebilir. Lübnan halkı ve Lübnan ilerici güçleri emperyalist ve siyonist dayatmaya evet demeyeceklerdir.

Diğer yandan bu son savaş, Filistin halkının kaderinin diğer Arap halklarının kaderiyle yakın bağını bir kez daha ortaya koydu. Gerici Arap rejimleri Filistin halkının dostları değildirler ve emekçi halk gerici hükümetleri başından atmadıkça Filistin halkının yardımına gereği gibi koşamaz.

Bu gerici Arap rejimleri, İsrail saldırısı karşısında ciddi hiç bir tepki göstermemekle kalmadılar, bu saldırı karşısında gizli bir sevinç duyular; hatta perde gerisinde emperyalizme ve siyonizme destek oldular. Bu durum şaşırtıcı değildir. Gericilik kendi çıkarlarına uygun biçimde davranıyor. Arap milliyetçiliği bu petrol şeyhleri ve yeniyetme burjuvazi için yalnızca kendi çıkarlarına kullandıkları bir araçtır. Krallar, şeyhler ve burjuvalar Filistin ve Lübnan müslüman halkının katledilişini, Beyrut'un yakılıp yıkılışını kullarını kımıldatmadan seyrettiler.

Bu olaylar, anti-emperyalist bir politika izleyen küçük burjuva karakterdeki Arap rejimlerinin kararsız, sallantılı yapısını da bir kez daha gözler önüne serdi. Sovyetler Birliği ile dostluk politikasında "ihtiyatlı" olan bu tür hükümetler, "ilericilik" konusunda da daha az ihtiyatlı değiller. Ülkede işçi sınıfı hareketinin gelişmesi karşısında tedirginliği asla üstlerinden atamıyor, komünistlere ve diğer demokratik güçlere sık sık sopayı gösteriyorlar. Emekçi halk yığınlarından yana köklü dönüşümlere yanaşmazken asker-sivil bürokrasiyi semirtiyor, ticaret burjuvazisinin soygununa göz yumuyorlar. Bu politika halk yığınları içinde onların desteğini zayıflatıyor ve anti-emperyalist güçlerin gelişimini engelliyor. Bu kararsız, ürkek, sallantılı politika sonuçta iç gericiliğin ve emperyalizmin işine yarıyor.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle dostluğu sağ-

lam temeller üstüne kurup işletemiyenler, ülkede işçi sınıfının ve diğer demokratik güçlerin örgütlenmesine ve mücadelesine engel koyup zorluklar çıkaranlar emperyalizm ve iç gericilik karşısında zayıf düşmekten ve yenilmekten kurtulamazlar.

Tarih sınıf mücadelelerinin belirleyiciliğini bir kez daha ispatlıyor. 150 milyon Arap 2 milyon İsraili karşısında "birleşemiyor", ya da "yenik düşüyor" diye düşünüp Arapları toptan suçlamak ve sorunu "İsraililerin savaştığı" ile "Arapların gevşekliği"ne bağlamak çok yüzeysel ve yanlış bir yaklaşım olur. Filistin halkının ve öteki Arap halklarının karşısındaki düşman 2 milyon İsraili değil, başta ABD olmak üzere koca bir emperyalist dünyadır. Emperyalizme karşı mücadele edecek ve onunla başa çıkabilecek güçler ise dev petrol gelirleriyle çoktan emperyalizmin güçlü bir ortağı haline gelen, ya da saltanatlarını sürdürmeyi emperyalizmin desteğine borçlu olan krallar, şeyhler veya emperyalizmin kucağına oturmuş veya oturmaya hazır olan yeni yetme Arap burjuvazisi değil, emekçi halk yığınlarıdır. Oysa bu güçler henüz gereği gibi örgütlü değildir ve sözkonusu krallar, şeyhler, burjuvalar ve hatta, anti-emperyalistlikleriyle ünlü küçük burjuva hükümetleri tarafından örgütlenmesine, mücadele alanına güçlü biçimde girmesine fırsat verilmemektedir. Arap halklarının hiç değilse bir bölümü kendi gerici hükümetlerinden kurtulmadıkça, küçük burjuva devrimciliğinin dar çerçevesi aşılmadıkça Arap dünyasında emperyalizmi geri püskürtecek, şarmak ve barbar siyonist düşmanı yenilgiye uğratacak güçleri seferber etmek mümkün değildir. Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist, ilerici güçlerin desteği emperyalizmin saldırılarını dizginlemekte kuşkusuz en önemli faktördür. Ama Arap halkları iyi biçimde örgütlenip direnmedikçe bu destek tek başına yetmez. Sorun, bizat Arap dünyasında, bir sınıf mücadeleleri sorunudur.

FAŞİST CUNTANIN ANAYASASINI BOYKOT EDELİM

Türkiye'de yönetime getirilen faşist cunta eliyle, bir yandan temel özgürlükler yok edilir, insanların yaşama hakkı dahi keyfi biçimde elinden alınır, köy ve mahalle baskınları, idamlar, kurşuna dizmeler birbirini izler ve işkencehanelerde Nazi barbarlığına eşdeğerde terör estirilirken; milyonlarca insan büyük bir açlık ve yoksulluk içerisinde itilirken, diğer yandan da daha baştan itibaren demokrasi lafları edildi. İktidara geldiğinden kısa bir süre sonra demokrasiye dönüşeceğini bizzat faşist cuntanın kendisi açıkladı. Hatta bu amaçla bir de "demokrasiye dönüş takvimi" ilan edildi.

Hiç kuşkusuz generaller için gerçekte bir demokrasi sorunu yoktur. Onların hiç mi hiç sevmedikleri ve duymak istemedikleri kelime "demokrasi" sözcüğüdür. Çünkü onların düşünce yapısı ve buna uygun düşen görevleri demokrasi getirmek değil, onu ortadan kaldırmaktır. Onlar, demokrasiye dönüşeceğini ileri sürerken de yalan söylüyor, onu bir propaganda aracı olarak kullanmak istiyorlar.

Elbette generalleri bu tür açıklamalara zorlayan, çeşitli iç ve dış nedenlerdi. Çünkü faşizm, emekçi yığınların yıllarca verdiği mücadele sonucunda elde ettiği tüm demokratik hak ve özgürlükleri bir çırpıda yok etmiş, açlık ve sefalet görülmedik boyutlara ulaşmıştı. Ülkede tam anlamıyla çete yöntemleri geçerliydi. Gene faşist uygulamalar dış dünyanın ilerici ve demokratik kamuoyu tarafından da tepkiyle karşılanıyordu. Bu ise dışardan ekonomik, askeri ve benzeri yardım almadan yaşayamayacak durumda olan tekelci Türk burjuvazisi için büyük güçlükler yaratmaktaydı. İşte faşist cunta demokrasiye dönüleceği vaadinde bulunurken, iç ve dış kamuoyunu avutmak ve faşizmi kurumlaştırmak amacıyla kendine uygun zamanlama yapma amacı güdüyordu.

Nihayet, görevi cuntanın emirlerine yasal kılıf uydurmak olan "Danışma Meclisi"nin atanması ve O'nun tarafından da "Anayasa Komisyonu"nun görevlendirilmesi hep bu çabanın ürünleriydi.

En sonunda "Anayasa Komisyonu"na hazırlanan Anayasa Tasarısı "Danışma Meclisi" denilen kuklalar topluluğunun onayından da geçerek kabul edildi. Önümüzdeki günlerde faşist cuntanın kendisi de onu ele alacak ve tabii ki hazırlanmış olan metin esasta onlar tarafından da yerli bulunup, "Halk oylaması"na sunulacak.

Aslında tüm bunlar oynanan bir komedidir. Ve doğal olarak böylesi komediler sonucunda ortaya çıkan Anayasanın meşruluğu da düşünülemez. Bu iki nedenle böyledir. Birincisi, bu anayasayı hazırlayanlar emperyalist çevrelerle tekelci Türk burjuvazisidir. Cunta ve Danışma Meclisi

gibileri ise bunlar tarafından sahneye çıkartılıp oynatılan kuklalardır. Nasıl ki sahnede gösteri yapan kuklaların hareketleri perde arkasında ipleri elinde bulundurana bağlı ise, cunta, Danışma Meclisi ve benzerlerinin durumu da böyledir. Elbette faşist cuntanın işbaşına getirilişi gibi ona yaptırılan işler de bütünüyle meşru olmaktan uzaktır. İkincisi, anayasa diye ortaya atılan metin bir yasaklar manzumesinden ibarettir. Bu anayasa ile demokrasinin kırıntıları bile Türkiye sınırlarından içeriye adım atamaz. Çünkü tekelci sermayenin anayasası, onun çıkarlarını faşist bir düzen de sürdürebilmek amacıyla hazırlanmıştır. Ve temelde bu anayasa demokrasiyi ortadan kaldırmanın yasal kılıfıdır.

O halde devrimci ve demokratik güçlere bu konuda büyük görevler düşüyor. Elbette böylesi bir zorbalık yasası karşısında susmanın gerçekçi bir tavır olacağı ileri sürülemez. Tam tersine cuntanın diğer uygulamaları gibi anayasası konusunda da kitlelere gerçekleri anlatmak gerekir. Bu anayasa ile getirilmek istenenin demokrasi değil, yarı-askeri faşist bir rejim olacağını, bunun demokratik hak ve özgürlükleri daha uzun vadeli ve sistemli bir biçimde yoketmeyi amaç edinilerek hazırlandığını anlatmalıyız. Faşist cuntanın gerçek yüzünü bu alanda da kitlelere göstermenin önemi gözden uzak tutulmamalıdır. Cunta anayasası işçi sınıfını, emekçi köylüleri, memurları, küçük esnaf ve sanatkârı her türlü demokratik haklardan yoksun bırakıyor, baskı ve terörü yasaştıırıyor. Bu anayasa, Kürt halkına yönelik faşist-sömürgeci uygulamaları, katliam ve sürgünleri meşrulaştırıyor. O halde faşizmi teşhir etmenin en etkin yolunun, onun somut uygulamalarını gözler önüne sermek olduğu gerçeğini unutmaksızın, kitleler içerisinde çalışmaların hızlandırılması gerekir.

Diğer taraftan önümüzdeki aylarda oylamaya sunulacak anayasa konusunda takınılacak tavır da koşullara uygun nitelikte olmalıdır. Açıkta ki seçim singülerin gölgesinde yapıyor. Yaratılmış olan terör ortamında kitlelerin sandık başında bile olsa gerçek eğilimlerini belirtecek biçimde oy kullanmalarının koşulları mevcut değil. Faşist cunta için, kendi anayasasına "hayır" diyecek olanları saptaması da zor olmasa gerek. Ve elbette böylesi bir tesbit yapıldıktan sonra da onlara yönelik baskılar yoğunlaşacaktır. Özellikle kırsal alanda bunun koşulları daha da çok. Cuntanın ajanları köylerde cirir atıyor. En küçük bir olayı bahane ederek veya hiç bir neden olmaksızın keyfi biçimde köy baskınlarını düzenleyen ve insanlara işkence yapan bir yönetimin kendi anayasasına "hayır" diyecek köylülere neler

yapacağını tahmin etmek güç değil. Kaldı ki daha şimdiden cunta yönetimi, illerde köylerde etkinliği olan kişileri ve muhtarları devreye sokmuş bulunuyor. Onlara sandıktan "hayır" oyununun çıkarması doğrultusunda baskı yapıyor, direktifler veriliyor. Bu nedenle de kitlelerin gerçek tercihinin oy sandığına yansması söz konusu olamayacak. Doğru olanı kitlelerin sandık başına gitmemesi ve faşist zorbalığı kurumlaştırmayı amaçlayan bu anayasayı boykot etmesidir.

Baştarafı 5. Sayfada

tılıyla büyük bir kitlesele gösteriye dönüşürerek gömülmüştü. Mezarlık TKSP'li bir yoldaş tarafından, Ali İhsan Tan yoldaşımızın mücadele içerisindeki kararlılığı, sömürgeci güçlerin baskıları ve içinde bulunduğumuz dönemin önemini belirten bir konuşma yapılmıştı. Ardından da kitle, sömürgeci işgalci güçlere karşı mücadele andı içmiş ve tören öyle sona ermişti.

O dönemde yapılan bu kitlesele gösteri karşısında sömürgeci militarist güçler büyük bir korkuya kapılmışlardı. Sömürgeciler korktukları için ve en önemlisi o mezar taşında Kemal Burkay yoldaşın şiirinin yazılı olmasından ürktükleri için, faşist yönetim Kürdistan devrim şehitlerinin mezarlarını yıktı.

Sömürgeci-faşist cunta iyi bilsin ki pis ellerini hayasızca şehitlerimizin mezarlarına sürüp yıktıranlardan ergeç hesap soracağız. Emekçi halkımız, anti-faşist mücadelesini, devrim mücadelesiyle bütünleştirerek bir daha geri dönmek üzere faşizmi tümenden ortadan kaldıracak ve tarihin çöp sepetine atacaktır. Ve işte o zaman eşitlik ve kardeşlik temelleri üzerine kurulan özgür ve demokratik Kürdistan'da faşizm tarafından yıktırılan devrim şehitlerimizin mezarları daha da güzel ve görkemli bir şekilde yapılacak ve anti-faşist mücadelenin sembolü olan bu şehitlerimizin anısına dikilecektir.

L. BANİ / DİYARBAKIR

